

Tryggvi Johansen á fiskivinnutinginum:

Vinnan sjálf eigur at taka stig til at broyta skipanina

Ein friari kapping í føroysku fiskivinnuni hevði havt við sær, at vit høvdu betri fisk at selja, at útróðrarmenn serliga fingi hægri inntøkuir og tørvin á studningi hevði tá verið munandi minni.

Hvat kunnu vit so læra av teimum skipanum, ið eru galdandi í londunum rundan um okkum.

Til hetta segði Tryggvi Johansen m.a.:

— Hyggja vit fyrst at Noregi, er teirra skipan tyðiliga merkt av serliga geografiskum viðurskiptum og tí denti norðmenn leggja á útjaðrapolitikk, í hesum sambandi kanska eisini strategiskum sjónarmiðum. Her umframt er talan um eina rættiliga neyva og bureaukratiska stýring við hóp av ymsum stuðulsveitanum. Tað sum kanska kann vera áhugavert við norsku skipanini er »differentiering« av studningi til ymsar framleiðslur, sum lið í eina markaðarrokkt. Hóast prisasetan ráðskagrunnsins og puljuskipan Fiskasøllunnar bera á sama borð, er spurningurin — serliga um tað framyvir skuldi verið fleiri seljarar — um slik skipan ikki átti at verið umhugsað her hjá okkum. Somuleiðis er vert at leggja tilmerkis, at útflutningurin er rættiliga friur við fáu stórum og fleiri smærri utflytarum. Hetta hevur við fáu undantøkum virkað væl. Endiliga er áhugavert at leggja tilmerkis, at tað er vordrið alt størri kapping í 1. liði, fyrst og fremst orsakað av størri eftirspurning eftir fiski at selja fiskur. Hetta hevur m.a. fort til, at tað í fleiri stöðum eru gjørdar uppboðsskipanir seinastu árin. Tað eru serliga teir, ið avreiða feskasta og best viðgjørda fiskin, ið njóta gott av hesum. Og eftir hvat frættist er nóg, ið tyðir uppá, at kappingin um hendapartin av fiskinum verður alt størri framyvir.

Ísland

Íslenska skipanin er í høvudsheitum átøk okkara við lágmarkprisum og prisútvjávning við ráðskagrunn, sum — ólíkt tí føroysku — hevur livað upp til upprunaligu ætlanina, t.e. at vera ein

prisútvjávningargrunnur, ið skuldi hvila í sær sjálvum. Skipanin við monopolisering av útflutningum er neyvan nakað til eftirlíkan. Hvør hevur nakrantíð hoyrt um at monopol skapar nýteinkjan og framgongd? Áhugavert er tað annars, at eisini í Íslandi er nú av álvara farið undir útflutning av fiskum fiski eitt nú til USA og Miðeuropu. Her er undantaksvis ikki talan um nakað monopol. Ov nóg tyðir í dag uppá, at íslendingar eru minst líka upptiknir av at gera ábøtur á skipanina við prisaseting og útflutningi, sum vit her í Føroyum. Ein liberalisering verður undir øllum umstøðum torfær at koma uttanum. Soleiðis verður í løtuni arbeitt við ymsum tiltøkum, m.a. verður um stutta tíð gjørdur ein »royndur« marknaður fyri feskfisk.

Danmark

Eg eri greiður yvir, at ein skipan, sum tann danska við fullkomiliga friari prisaseting, er tiltalandi fyri eina helst fiskimenn og bátæigarar. Vit vita ju, at prisarir i t.d. Danmark í meðal eru væl hægri en føroysku avreiðingarpisirnir. Og sum soleiðis hava røddir verið av og á frammi um at gera eina ella aðra uppboðsskipan. Í sjálvum sær skuldi ein uppboðsskipan havt nakrar fyrimunir, men krevur at tað eru fleiri keyparar. Men hóast ein slik skipan kanska er torfær at gjøgnumganga fult út, kundi hugsast ein ávegisskipan, sum skapti ávíska kapping. Viðgangast skal at tað eisini í dag í høvudsheitinum er fri kapping, men sum viðurskiptini eru, við ógvuliga tøttum tilknýti millum bátar og flakavirkini, er kanska torfær at fáa hana at virka. Um so er, at ein slik skipan kann verða gjørd, vil h on hava tveir fyrimunir:

- 1) at besti fiskurin, sum lutvist verður seldur av landinum fiskur, kann fáa meira enn vanligan avreiðingarpis og
- 2) at fria kappingin kann

elva til størri effektivisering á eitt nú flakavirkjunum.

Hetta vil umframt føra til, at fiskurin sum heild verður betri, at serliga heimautróðurin fær størri inntøkur og óbeinleiðis at kravið til studning verður minni.

Eg meti ikki, at tað fyri at fáa eina uppboðsskipan at virka, er neyðugt at savna allan fiskin á einum marknaði, soleiðis sum t.d. ætlanin er í Íslandi. Kostnaðurin av hesum vil vera rættiliga høgur og eisini á annan hátt vil tað virka órimligt.

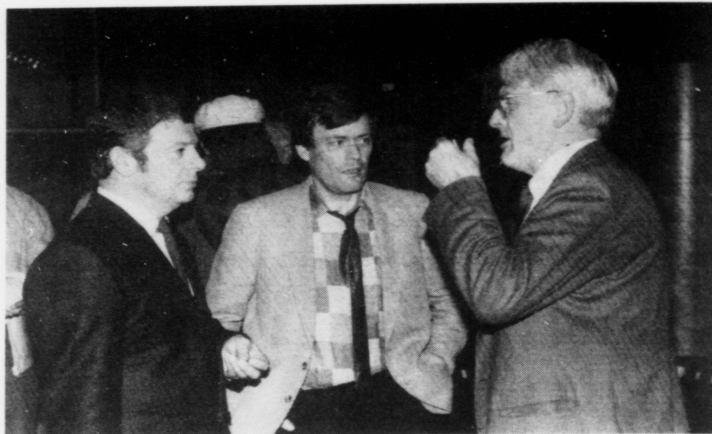
Hvat siga virkini!

Hinvegin kundi eg hugsað mær, at í fyrstu atlogu allur fiskur frá útróðraráttum og nýveiddur fiskur frá trolarum verður seldur frítt og tað má í hesum sambandi tryggjast, møguliga eftir avtalu millum viðkomandi vinnufelag, at talan veruliga verður um fria sølu. Flakavirkir og aðrir utflytarar aðrastaðni kundu so havt teirra egnu umboðsmenn í stöðum, har hegnaður fiskur finst og so boðið í kapping við keyparar á staðnum. Skipað søla kundi t.d. verið tvær ferðir dagliga, soleiðis sum tað er nógva aðrastaðni. Eg eri greiður yvir at flakavirkini ikki eru eldhugað fyri slikari skipan, sum kanska tekur ein part av besta fiskinum frá teimum, og annars stiullar størri krøv til effektivitet teirra, av tí at keypsprisirnir á fiskinum óivað verður hægri enn nú. Spurningurin er hinvegin um ein slik liberalisering í sølu i 1. liði er at koma uttanum sum frálíður. Eg meti tað ikki.

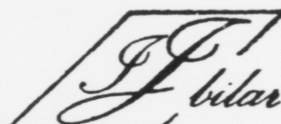
Duga væl at selja tosk og hýsu, men...

Avrokningarpisirnir í grannalondunum kunnu annars geva eina lýsing av, hvussu dugnaligir vit eru, tá talan er um at viðgera, virka og selja fisk. Tá talan er um tosk og hýsu liggja vit rættiliga væl sammett við Ísland og norðara partin av Noregi.

Framhald á síðu 14

Lýsið í sosialinum

BRÚKTVOGNS SERVICA

Sera áhugavert tilboð
uppá brúktar bilar

Við einum
brosi

Vit hava nýsýnaðar
brúktar bilar

JÓLATILBOÐ

BRÚKTAN BIL TIL AVHEINTINGARPRÍS

DØMI:

MERCEDES BENZ 240 Limousine
7 pers. nýsýnaður, nýggjan motor, árg. 1976

Kr. 15.000,-

RENAULT 4TL nýlakeraður
árg. 1980

Kr. 15.000,-

RENAULT 18TL árg. 1980

Kr. 6.000,-

RENAULT 12TL árg. 76

Kr. 4.000,-

RENAULT 16TL árg. 78

Kr. 6.000,-

MERCEDES-BENZ MITSUBISHI CITROËN

Pf. IVAN JOHANSEN

Hoyvíksvegur, box 205

3800 Tórshavn - tlf. 13866